

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Члан 1.

У Закону о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12 и 114/12-УС), у члану 2. став 1. реч: „сем” замењује се речју: „осим”.

Члан 2.

У члану 3. став 1. тач. 2) и 6) бришу се.

Члан 3.

У члану 4. тачка 2) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

После тачке 2) додаје се тачка 3), која гласи:

„3) самоопорезивањем.”

Члан 4.

Члан 7. мења се и гласи:

„Члан 7.

Обвезник пореза на доходак грађана је резидент Републике Србије (у даљем тексту: резидент), за доходак остварен на територији Републике Србије (у даљем тексту: Република) и у другој држави.

Резидент Републике, у смислу овог закона, јесте физичко лице које:

1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или

2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

За одређивање боравка на територији Републике из става 2. тачка 2) овог члана, пуним даном боравка у Републици сматраће се и боравак у делу дана, у било ком периоду између 00 и 24 часа, осим дела дана који физичко лице проведе у транзиту кроз Републику.

Физичко лице које у одређеној пореској години није боравило на територији Републике и које у њој не испуњава услов да се сматра пореским резидентом по основу критеријума предвиђених у ставу 2. тачка 1) овог члана, неће се сматрати резидентом Републике за ту пореску годину.

Физичко лице које није било резидент у години која претходи години доласка у Републику, неће се сматрати резидентом за период пре дана када је оно први пут ушло на територију Републике, под условом да у периоду године који претходи дану првог уласка на територију Републике не испуњава услов да се сматра резидентом по основу критеријума предвиђених у ставу 2. тачка 1) овог члана.

Физичко лице које није резидент у години која следи години у којој је оно коначно напустило Републику неће се сматрати резидентом за период године који следи дану коначног напуштања територије Републике под условом да се у том периоду не може сматрати резидентом Републике по основу критеријума предвиђених у ставу 2. тачка 1) овог члана.

Физичко лице које у моменту првог уласка на територију Републике зна да ће испунити услове из става 2. тач. 1) или 2) овог члана, сматраће се резидентом почев од момента када је први пут ушло на територију Републике.

Независно од услова предвиђених у ставу 2. овог члана, резидент Републике је и физичко лице које је из Републике упућено у другу државу ради обављања послова у дипломатском или конзуларном представништву Републике, односно обављања послова за Републику у међународним организацијама, у периоду обављања делатности у том или било ком другом дипломатском или конзуларном представништву Републике, односно међународној организацији.”

Члан 5.

У члану 9. став 1. тачка 16) мења се и гласи:

„16) уплате доприноса за обавезно социјално осигурање које је привредно друштво дужно да плати за свог члана у складу са законом који уређује доприносе за обавезно социјално осигурање;”.

Тачка 22) мења се и гласи:

„22) накнада које се, у складу са прописима који уређују Војску Србије, исплаћују војницима на служењу војног рока, ученицима и кадетима војношколске установе и лицима на другом стручном оспособљавању за офицере и подофицере;”.

Тачка 24) мења се и гласи:

„24) премија, субвенција, регреса и других средстава која се у сврху подстицања развоја пољопривреде, из буџета Републике, Аутономне покрајине и локалне самоуправе плаћају, односно исплаћују на посебан наменски рачун носиоцу породичног пољопривредног газдинства који је уписан у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област;”.

Тачка 25) мења се и гласи:

„25) ПДВ надокнаде, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност;”.

У ставу 2. речи: „министар финансија” замењују се речима: „министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар)”.

Члан 6.

У члану 12а став 1. речи: „члана 15а став 2, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7), члана 21а, члана 83. став 5. тачка 1) и члана 101а ст. 1, 3. и 4.” замењују се речима: „члана 15а ст. 2, 4. и 5, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7) и члана 21а”.

Члан 7.

У члану 13. додају се ст. 3. и 4, који гласе:

„Зарадом, у смислу овог закона, сматра се и исплаћена лична зарада предузетника утврђена у складу са овим законом.

Зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и примања која запослени у вези са радом код послодавца оствари од лица, које се у смислу закона који уређује порез на добит правних лица, сматра повезаним лицем с послодавцем (у даљем тексту: повезано лице).”

Члан 8.

Члан 14. мења се и гласи:

„Члан 14.

Зарадом, у смислу овог закона, сматрају се и примања у облику бонова, новчаних потврда, робе, чињењем или пружањем погодности, опраштањем дуга, као и покривањем расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

Хартије од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, које запослени добије од послодавца или од с послодавцем повезаног лица сматрају се зарадом у моменту стицања права располагања на тим хартијама од вредности.

Зарадом из става 2. овог члана сматрају се и хартије од вредности које запослени добије на основу правила награђивања (опције на акције и др.) од послодавца или од с послодавцем повезаног лица.

Изузетно од става 2. овог члана, ако за примања из ст. 2. и 3. овог члана, која запослени добије од с послодавцем повезаног лица, трошак сноси послодавац, та примања сматрају се зарадом у моменту у којем послодавац овај трошак евидентира у пословним књигама.

Основицу пореза на зараду из става 1. овог члана представља:

- 1) номинална вредност бонова и новчаних потврда,
- 2) цена која би се постигла продајом робе на тржишту,
- 3) накнада која би се постигла на тржишту за услугу, односно погодност која се чини обвезнику,
- 4) новчана вредност покривених расхода,

увећана за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање које из зараде плаћа запослени (у даљем тексту: припадајуће обавезе из зараде).

Ако је запослени на име примања из става 5. овог члана извршио новчана плаћања исплатиоцу зараде, основицу пореза на зараду чини разлика између вредности тих примања и новчаних плаћања увећана за припадајуће обавезе из зараде.

Основицу пореза на зараду из ст. 2. и 3. овог члана чини тржишна вредност хартија од вредности увећана за припадајуће обавезе из зараде, у моменту стицања права располагања на тим хартијама од вредности.

Ако је хартије од вредности из ст. 2. и 3. запослени стекао куповином по повлашћеној цени, основицу пореза на зараду чини разлика између тржишне цене тих хартија од вредности у моменту стицања и износа који је запослени платио, увећана за припадајуће обавезе из зараде.

Ако је тржишна вредност хартија од вредности изражена у страниој валути, основицу пореза на зараде представља њена динарска противвредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан стицања права располагања на тим хартијама од вредности.

Цену, висину накнаде, односно новчану вредност из става 5. тач. 2) до 4) и тржишну вредност из става 7. овог члана утврђује исплатилац зараде у моменту када се давање врши, односно у моменту преноса права располагања на хартијама од вредности.”

Члан 9.

Члан 14а мења се и гласи:

„Члан 14а

Примањима по основу чињења или пружања погодности у смислу члана 14. став 1. овог закона, сматрају се нарочито:

1) коришћење службеног возила и другог превозног средства у приватне сврхе;

2) коришћење стамбених зграда и станова који су у власништву послодавца или на располагању послодавца по основу закупа или по другом основу, уз плаћање закупнине или без плаћања закупнине.

Вредност примања из става 1. тачка 1) овог члана месечно, за сваки започети календарски месец коришћења возила, представља износ у висини 1% тржишне вредности службеног возила и другог превозног средства, према подацима надлежне организације са стањем на дан 31. децембра године која претходи години коришћења возила, умањена за износ који је запослени платио за то коришћење.

Вредност примања из става 1. тачка 2) овог члана чини износ закупнине коју послодавац плати за запосленог, односно у случају у којем послодавац не плаћа закупнину износ закупнине према тржишним ценама у месту у коме се стамбена зграда или стан налазе, умањена за износ који је запослени платио као закупнину.

Код утврђивања основице пореза на зараду примања из овог члана увећавају се за припадајуће обавезе из зараде.”

Члан 10.

Члан 14б мења се и гласи:

„Члан 14б

Зарадом, у смислу чл. 13. и 14. овог закона, сматрају се и премије свих видова добровољног осигурања, као и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, које послодавац плаћа за запослене - осигуранике укључене у добровољно осигурање, односно за запослене - чланове добровољног пензијског фонда, у складу са законом који уређује добровољно осигурање, односно добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Изузетно од става 1. овог члана, зарадом у смислу чл. 13. и 14. овог закона не сматра се:

1) премија коју послодавац плаћа за све запослене код колективног осигурања од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења и колективног осигурања за случај тежих болести и хируршких интервенција;

2) премија добровољног здравственог осигурања, односно пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, које послодавац плаћа за запослене - осигуранике, односно чланове добровољног пензијског фонда, у складу са

посебним прописима који уређују наведене области, до износа који је ослобођен од плаћања доприноса сагласно закону који уређује доприносе за обавезно социјално осигурање.”

Члан 11.

У члану 15а став 2. мења се и гласи:

„Основицу пореза на зараде чини зарада из члана 13. ст. 1. и 3. и чл. 14. до 14б овог закона, умањена за износ од 11.000 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом.”

После става 2. додају се ст. 3. до 6, који гласе:

„За лице које ради са непуним радним временом, умањење из става 2. овог члана је сразмерно радном времену тог лица у односу на пуно радно време.

Кад лице остварује пуно радно време код два или више послодаваца, умањење из става 2. овог члана врши сваки послодавац сразмерно радном времену код послодавца у односу на пуно радно време, с тим што укупно умањење износи 11.000 динара месечно.

Кад лице остварује непуно радно време код два или више послодаваца, сваки послодавац врши умањење сразмерно радном времену код послодавца у односу на укупно радно време, с тим што збир умањења мора бити мањи од 11.000 динара месечно, односно сразмерно укупном радном времену лица у односу на пуно радно време.

Начин и поступак обрачунавања пореза на зараде из ст. 2. до 5. овог члана и достављање података Пореској управи ближе уређује министар.”

Члан 12.

У члану 16. проценат: „12%” замењује се процентом: „10%”.

Члан 13.

Члан 17. брише се.

Члан 14.

Члан 21а мења се и гласи:

„Члан 21а

Не плаћа се порез на зараде на:

1) премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона;

2) пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - члана добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове.

Укупан износ који може бити предмет ослобођења из става 1. овог члана збирно не може бити већи од 5.214 динара месечно.”

Члан 15.

Члан 21б брише се.

Члан 16.

Глава друга: „Порез на приходе од пољопривреде и шумарства” и чл. 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29. и 30. бришу се.

Члан 17.

У члану 31. став 1. после речи: „делатности,” додају се речи: „укључујући и делатности пољопривреде и шумарства,”.

Члан 18.

У члану 32. став 1. запета и речи: „укључујући и физичко лице које остварује приходе од пољопривреде и шумарства” бришу се.

После става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Обвезник пореза из става 1. овог члана по основу прихода од пољопривреде и шумарства је физичко лице - носилац породичног пољопривредног газдинства уписано у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област и које води пословне књиге у складу са чланом 43. став 2. овог закона.”

Члан 19.

У члану 33. став 2. речи: „међународним рачуноводственим стандардима и” бришу се.

Став 3. брише се.

Члан 20.

Члан 35. мења се и гласи:

„Члан 35.

Усклађивање прихода и расхода, утврђивање капиталних добитака и губитака и порески третман губитака из ранијих година исказују се у пореском билансу предузетника у складу са одговарајућим одредбама закона којим се уређује порез на добит правних лица, ако овим законом није друкчије одређено.

Начин на који предузетници у пореском билансу исказују трансферне цене ближе уређује министар.”

Члан 21.

Члан 35а мења се и гласи:

„Члан 35а

Амортизација сталних средстава које је предузетник исказао у својим пословним књигама признаје се као расход у износу и на начин утврђен законом којим се уређује порез на добит правних лица и подзаконским актом донетим на основу тог закона.”

Члан 22.

Члан 37а мења се и гласи:

„Члан 37а

Предузетницима се у расходе у пореском билансу признају:

- 1) исплаћена лична зарада предузетника;
- 2) трошкови службеног путовања до износа из члана 18. став 1. тач. 2) до 4) овог закона.

Под исплаћеном личном зарадом предузетника у смислу овог закона сматра се новчани износ који предузетник исплати и евидентира у пословним књигама као своје месечно лично примање увећан за припадајуће обавезе из зараде.”

Члан 23.

У члану 40. став 2. мења се и гласи:

„Право на паушално опорезивање не може се признати предузетнику:

1) који обавља делатност из области: правних послова, рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, послова пореског саветовања, рекламирања и истраживања тржишта, као и из области здравствене делатности;

2) који обавља делатност из области: трговине на велико и трговине на мало, хотела и ресторана, финансијског посредовања и активности у вези с некретнинама;

3) у чију делатност улажу и друга лица;

4) чији је укупан промет у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно чији је планирани промет када почиње обављање делатности - већи од 6.000.000 динара;

5) који је евидентиран као обвезник пореза на додату вредност у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.”

Додаје се став 4. који гласи:

„Делатности из ст. 2. и 3. овог члана опредељују се у складу са прописима којима се уређује класификација делатности.”

Члан 24.

У члану 41. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) висина просечне месечне зараде по запосленом у Републици, општини, градској општини, односно граду у којем нису формиране градске општине, остварене у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход;”.

Тачка 3) брише се.

У тачки 4) речи: „и ангажованих чланова породице” бришу се.

Члан 25.

У члану 43. став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 26.

Члан 61. мења се и гласи:

„Члан 61.

Приходом од капитала сматрају се:

- 1) камата по основу зајма, штедних и других депозита (орочених или по виђењу) и по основу дужничких и сличних хартија од вредности;
- 2) дивиденда и учешће у добити;
- 3) принос од инвестиционе јединице отвореног инвестиционог фонда;
- 4) приход од издавања сопствених непокретности.

Дивидендом из става 1. тачка 2) овог члана сматра се и ликвидациони остатак изнад вредности уложеног капитала утврђен у складу са законом који уређује опорезивање добити правних лица.

Приход од издавања сопствених непокретности из става 1. тачка 4) овог члана је закупнина у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао купац, осим обавеза плаћања трошкова насталих током закупа а који зависе од обима потрошње купца (нпр. електричне енергије, телефона и слично).

Изузетно од става 3. овог члана приходи које од издавања непокретности оствари предузетник који обавља делатност издавања непокретности не сматрају се приходом од капитала.

Непокретностима из става 3. овог члана, сматрају се:

- 1) земљиште;
- 2) стамбене, пословне и друге зграде, станови, пословне просторије, гараже и други (надземни и подземни) грађевински објекти, односно њихови делови (у даљем тексту: објекти).”

Члан 27.

Члан 63. мења се и гласи:

„Члан 63.

Опорезиви приход од капитала чини новчани или неновчани износ оствареног прихода.

Ако су приходи од капитала остварени у неновчаном облику, вредност тих прихода се утврђује према тржишној вредности права, добара, односно услуга на дан остваривања прихода.

Изузетно од ст. 1 и 2. овог члана, опорезиви приход од капитала из члана 61. став 1. тачка 4) овог закона чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 25%, а ако је он остварен изнајмљивањем станова, соба и постеља путницима и туристима за које је плаћена боравишна такса нормирани трошкови се признају у висини од 50% бруто прихода.

Обвезнику пореза на приходе од капитала из члана 61. став 1. тачка 4) овог закона, на његов захтев, уместо нормираних трошкова признаће се стварни трошкови које је имао при остваривању и очувању прихода, ако за то поднесе доказе.”

Члан 28.

У члану 64. додаје се став 2. који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, стопа пореза на приходе од капитала из члана 61. став 1. тачка 4) овог закона износи 20%.”

Члан 29.

Члан 65. мења се и гласи:

„Члан 65.

Не плаћа се порез на приходе од капитала на камату:

1) на динарска средства по основу штедних и других депозита (орочених или по виђењу);

2) по основу дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република, Аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.”

Члан 30.

Глава шеста: „Порез на приходе од непокретности” и чл. 66, 67, 68, 69, 70. и 71. бришу се.

Члан 31.

Члан 72. мења се и гласи:

„Члан 72.

Капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове набавне цене, остварену преносом:

1) стварних права на непокретностима;

2) ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине;

3) удела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности, укључујући и инвестиционе јединице, осим инвестиционих јединица добровољних пензијских фондова.

Под преносом из става 1. овог члана сматра се продаја или други пренос уз новчану или неновчану накнаду.

Обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности из става 1. овог члана.”

Члан 32.

Члан 72а мења се и гласи:

„Члан 72а

Капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона не сматра се разлика настала преносом права, удела или хартија од вредности, када:

1) су стечени наслеђем у првом наследном реду;

2) се пренос врши између брачних другова и крвних сродника у правој линији;

3) се пренос врши између разведених брачних другова, а у непосредној је вези са разводом брака;

4) се врши пренос дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република, Аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије;

5) је обвезник извршио пренос права, удела или хартија од вредности које је пре преноса имао у свом власништву непрекидно најмање десет година.”

Члан 33.

У члану 73. став 5. брише се.

Члан 34.

Члан 74. мења се и гласи:

„Члан 74.

За сврху одређивања капиталног добитка, у смислу овог закона, набавном ценом се сматра цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности.

Код преноса непокретности коју је обвезник сам изградио, набавну цену из става 1. овог члана чини износ трошкова изградње, а ако обвезник не докаже износ трошкова изградње, основица пореза на имовину у години настанка обавезе по основу пореза на имовину.

Код преноса непокретности у изградњи, набавну цену из става 1. овог члана чини износ трошкова изградње које је обвезник имао до дана преноса и које може да документује.

Набавна вредност инвестиционе јединице састоји се од нето вредности имовине отвореног фонда по инвестиционој јединици на дан уплате, увећане за накнаду за куповину уколико је друштво за управљање наплаћује, сагласно закону који уређује инвестиционе фондове.

Код хартија од вредности које је обвезник стекао куповином, а којима се тргује на регулисаном тржишту капитала у складу са законом којим се уређује тржиште капитала (у даљем тексту: хартије од вредности којима се тргује на тржишту капитала), набавном ценом из става 1. овог члана сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, најнижа забележена цена по којој се трговало у периоду од годину дана од дана који претходи продаји хартије од вредности.

Ако у периоду из става 5. није било трговине том хартијом од вредности, набавном ценом сматра се најнижа забележена цена у првој претходној години у којој је било трговања.

Код хартија од вредности које је обвезник стекао куповином, а којима се не тргује на тржишту капитала, набавном ценом из става 1. овог члана сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, њена номинална вредност, а ако је реч о акцијама без номиналне вредности, сразмерни део нето имовине друштва у моменту стицања.

Набавна цена из става 1. овог члана увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Изузетно од става 8. овог члана код преноса непокретности коју је обвезник сам изградио, набавна цена ревалоризује се за сваку годину почевши

од 1. јануара године која следи години у којој је извршено улагање до дана преноса.

За хартије од вредности којима се тргује на тржишту капитала чија је набавна цена утврђена као најнижа забележена цена из става 5, односно става 6. овог члана, набавна цена ревалоризује се од наредног дана од дана кад је забележена најнижа цена по којој се трговало до дана преноса.”

Члан 35.

Члан 79а брише се.

Члан 36.

У члану 82. став 4. речи: „амортизације, финансирања, инвестиционог и текућег одржавања имовине и друге стварне трошкове” бришу се.

Став 5. брише се.

Члан 37.

У члану 83. став 1. речи: „који уређује” замењују се речима: „којим се уређују”.

Став 5. мења се и гласи:

„Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак до износа од 11.000 динара.”

Члан 38.

У члану 84. став 3. речи: „уплаћених средстава по основу стицања инвестиционих јединица добровољног пензијског фонда” замењују се речима: „повучених акумулираних средстава уложених у куповину ануитета”.

Додаје се став 4, који гласи:

„Износ уплаћених средстава по основу стицања инвестиционих јединица добровољног пензијског фонда из става 3. овог члана, увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана када се повучена акумулирана средства по основу удела члана у нето имовини добровољног пензијског фонда уложе у куповину ануитета у друштву за осигурање до дана исплате накнаде из осигурања лица, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.”

Члан 39.

Члан 85. мења се и гласи:

„Члан 85.

Осталим приходима у смислу овог закона сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, који нису опорезиви по другом основу у складу са овим законом, а нарочито:

1) приходи по основу уговора о делу;

2) приходи по основу уговора о обављању привремених и повремених послова закључених преко омладинске или студентске задруге са лицем до навршених 26 година живота ако је на школовању у установама средњег, вишег или високог образовања;

3) приходи по основу допунског рада;

- 4) приходи по основу трговинског заступања;
- 5) примања чланова органа управе правног лица;
- 6) накнада посланицима и одборницима;
- 7) накнада у вези са извршавањем послова одбране, цивилне заштите и заштите од елементарних непогода;
- 8) примања стечајних управника, судских вештака, судија поротника и судских тумача;
- 9) приходи по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, прикупљања и продаје шумских плодова и лековитог биља, узгајања и продаје печурака, узгоја и продаје пчелињег роја (пчела), узгоја и продаје пужева, односно по основу продаје других добара остварених обављањем привремених или повремених послова;
- 10) награде, новчане помоћи и друга давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца;
- 11) примања из члана 9. овог закона изнад прописаних неопорезивих износа;
- 12) накнаде трошкова и други расходи лицима која нису запослена код исплатиоца;
- 13) узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва за њихове приватне потребе;
- 14) примања која, сагласно закону који уређује рад, оствари запослени по основу учешћа у добити оствареној у пословној години;
- 15) приходи које оствари физичко лице издавањем непокретности у подзакуп;
- 16) сви други приходи, осим прихода од пољопривреде и шумарства физичког лица које доприносе за обавезно социјално осигурање плаћа по решењу у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону.

Обвезник пореза на друге приходе је физичко лице које оствари приходе из става 1. овог члана.

Опорезиви приход за приходе из става 1. овог члана чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 20%.

Изузетно од става 3. овог члана, опорезиви приход из става 1. тачка 15) овог члана чини бруто приход умањен за плаћену закупнину.

Изузетно од става 1. тачка 12) овог члана, порез на друге приходе не плаћа се на документоване накнаде трошкова по основу службених путовања, највише до износа тих трошкова који су изузети од плаћања пореза на зараде за запослене по члану 18. став 1. тач. 2) до 4) овог закона, ако се исплата врши физичким лицима, односно за физичка лица која нису запослена код исплатиоца, и то:

1) упућеним, односно позваним од стране државног органа или организације, са правом накнаде трошкова, независно од тога из којих средстава се врши исплата;

2) члановима представничких и извршних тела Републике, територијалне аутономије и локалне самоуправе, у вези са вршењем функције;

3) упућеним на рад у Републику, по налогу иностраног послодавца, а у вези са делатношћу домаћег исплатиоца;

4) упућеним код исплатиоца по налогу послодавца а у вези са делатношћу послодавца;

5) ако добровољно, односно по позиву сарађују у хуманитарне, здравствене, васпитно - образовне, културне, спортске, научно - истраживачке, верске и друге сврхе, односно сарађују у синдикалним организацијама, привредним коморама, политичким странкама, савезима и удружењима, невладиним и у другим недобитним организацијама, при чему не остварују било коју другу накнаду по основу те сарадње.

Изузетно од става 1. овог члана, порез на друге приходе не плаћа се на примање физичког лица - клијента банке (у даљем тексту: дужник) када банка отпише потраживање према дужнику под следећим условима:

1) да су трошкови утужења тог дужника већи од укупног износа потраживања банке од овог дужника;

2) да се овај отпис признаје као расход у складу са законом који уређује порез на добит правних лица.

Порез на друге приходе не плаћа се ни у случају отписа преосталог дела потраживања банке од дужника који је у складу са уговором о поравнању закљученог са банком продао непокретност за коју је добио кредит по вредности која је приближна уобичајеној тржишној вредности одговарајуће непокретности, а коју је у целини уплатио банци на име враћања кредита, али која је мања од потраживања банке по основу тог кредита, под условом да је према правилима Народне банке Србије то потраживање сврстано у потраживања за које се утврђује 100% резерве за процењене губитке.

На друге приходе које оствари члан ученичке задруге, члан омладинске или студентске задруге до навршених 26 година живота ако је на школовању у институцијама за средње, више и високо образовање, као и физичко лице по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, шумских плодова и лековитог биља, обрачунати порез умањује се за 40%."

Члан 40.

Члан 87. мења се и гласи:

„Члан 87.

Годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, и то:

1) резиденти за доходак остварен на територији Републике и у другој држави;

2) нерезиденти за доходак остварен на територији Републике.

Дохотком из става 1. овог члана сматра се годишњи збир:

1) зарада из чл. 13. до 14б овог закона;

2) опорезивог прихода од самосталне делатности из чл. 33. и 40. овог закона;

3) опорезивог прихода од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине из чл. 55. и 60. овог закона;

4) опорезивог прихода од издавања непокретности из члана 63. став 3. овог закона;

5) опорезивог прихода од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. и 4. овог закона;

6) опорезивог прихода спортиста и спортских стручњака из члана 84а овог закона;

7) опорезивих других прихода из члана 85. овог закона;

8) прихода по основима из тач. 1) до 7) овог става, остварених и опорезованих у другој држави за обвезнике из става 1. тачка 1) овог члана.

Зараде из става 2. тачка 1) овог члана и опорезиви приходи из тач. 2), 3), 6) и 7) тог става умањују се за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање плаћене у Републици на терет лица које је остварило зараду, односно опорезиве приходе, а опорезиви приходи из тач. 4) и 5) тог става умањују се за порез плаћен на те приходе у Републици.

Доходак из става 2. овог члана увећава се за износ који се, у календарској години за коју се утврђује годишњи порез, обвезнику исплати по основу повраћаја доприноса за обавезно социјално осигурање у складу са законом који уређује доприносе за обавезно социјално осигурање.

Приходи из става 2. тачка 8) овог члана умањују се за порез плаћен у другој држави.

Доходак за опорезивање чини разлика између дохотка утврђеног у складу са ст. 2. до 5. овог члана и неопорезивог износа из става 1. овог члана.”

Члан 41.

Наслов дела четвртог мења се и гласи: „Подношење пореске пријаве, утврђивање и наплата пореза”.

Члан 42.

У члану 92. реч: „марта” замењује се речју: „маја”.

Члан 43.

У члану 93. став 1. мења се и гласи:

„Предузетник који води пословне књиге у складу са чланом 43. став 2. овог закона дужан је да пореску пријаву и порески биланс поднесе надлежном пореском органу најкасније до 15. марта године која следи годину за коју се утврђује порез.”

Став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 44.

У члану 94. ст. 1. до 3. мењају се и гласе:

„Предузетник који у току године започне обављање самосталне делатности, дужан је да поднесе пореску пријаву у којој ће дати процену прихода и расхода, односно процену промета до краја прве пословне године,

као и процену месечне аконтације пореза, најкасније у року од 15 дана од дана уписа у регистар надлежног органа.

Предузетник који у току године престане, односно прекине обављање самосталне делатности, дужан је да поднесе пореску пријаву за утврђивање пореза у року од 30 дана од дана престанка, односно прекида обављања делатности.

Предузетник који води пословне књиге дужан је да у пореској пријави из става 2. овог члана исказа и износ обрачунатог и плаћеног пореза у пореском периоду до дана прекида, односно престанка обављања самосталне делатности, као и да уз пореску пријаву поднесе и порески биланс.”

Члан 45.

Члан 95. мења се и гласи:

„Члан 95.

Обвезник који у току године изврши пренос права по основу којег може настати капитални добитак или губитак у складу са овим законом дужан је да поднесе пореску пријаву најкасније у року од 30 дана од:

1) дана закључења уговора о преносу стварних права на непокретностима, уговора о преносу ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, као и удела у капиталу правних лица;

2) истека сваког календарског полугодишта у којем је извршен пренос хартија од вредности.

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана рок за подношење пореске пријаве је 120 дана од дана продаје непокретности по основу које обвезник може да оствари право на пореско ослобођење сагласно члану 79. став 1. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана за пренос права које је предузетник евидентирао у пословним књигама не подноси се пореска пријава из става 1. овог члана, већ се подаци о капиталном добитку, односно губитку исказују у пореском билансу.

Обвезник пореза на приходе од издавања непокретности, као и обвезник пореза на приходе од давања у закуп покретних ствари, дужни су да поднесу пореску пријаву најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора о издавању непокретности, односно закључења уговора о давању у закуп покретних ствари.

Пореску пријаву са обрачунатим порезом за који је чланом 100а овог закона утврђена обавеза самоопорезивања, осим из ст. 1. и 4. овог члана, подноси се у року од 45 дана од дана остваривања прихода.

Организатор тржишта капитала у смислу закона којим се уређује тржиште капитала дужан је да у року од 30 дана од истека сваког календарског полугодишта Пореској управи - Централни у електронском облику достави извештај о преносу хартија од вредности извршеном у том полугодишту.

Облик и садржај извештаја из става 6. овог члана прописује министар.”

Члан 46.

У члану 98. став 1. тачка 1) речи: „је регистровано обављање делатности” замењују се речима: „има регистровано седиште”.

Тачка 2) брише се.

Став 2. брише се.

Члан 47.

У члану 99. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) приходе од капитала, ако је исплатилац прихода правно лице или предузетник;”

Тачка 4) брише се.

Члан 48.

Члан 100. мења се и гласи:

„Члан 100.

По решењу надлежног пореског органа утврђује се и плаћа порез на:

- 1) паушални приход од самосталне делатности;
- 2) годишњи порез на доходак грађана.”

Члан 49.

После члана 100. додаје се члан 100а, који гласи:

„Члан 100а

Самоопорезивањем утврђују се и плаћају порези на следеће приходе:

1) приходе од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге у складу са чланом 43. став 2. овог закона;

2) капиталне добитке;

3) приходе које исплаћује исплатилац који није правно лице или предузетник, и то:

(1) приходе од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине;

(2) камате;

(3) приходе од издавања непокретности и давања у закуп покретних ствари;

(4) друге приходе из члана 85. овог закона.

Ако исплатилац прихода нема обавезу да обрачуна порез по одбитку, обавезу утврђивања пореза самоопорезивањем има и обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно организације, као и ако од нерезидентног исплатиоца остварује зараду по основу правила награђивања (опције на акције и др.) из члана 14. став 3. овог закона.”

Члан 50.

Назив изнад члана 101. мења се и гласи: „Начин утврђивања и доспелост пореза по одбитку”.

Члан 51.

Члан 101а брише се.

Члан 52.

Члан 107. брише се.

Члан 53.

У члану 107а став 2. речи: „овереном од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент, и то на посебном обрасцу прописаном подзаконским актом донетим” бришу се.

Додају се ст. 5. и 6, који гласе:

„Ако исплатилац прихода у моменту исплате прихода нерезиденту не располаже потврдом из става 2. овог члана, дужан је да приликом исплате прихода примени одредбе овог закона.

Ако нерезидентни обвезник накнадно достави надлежном пореском органу потврду из става 2. овог члана, разлика између износа плаћеног пореза из става 5. овог члана и износа пореза за који би постојала обавеза плаћања да је обвезник у моменту исплате прихода располагао потврдом из става 2. овог члана, сматра се више плаћеним порезом.”

Члан 54.

Назив изнад члана 109. и члан 109. мењају се и гласе:

„Начин утврђивања и доспелост пореза по решењу

Члан 109.

Порез на паушално утврђен приход од самосталне делатности порески орган утврђује на основу података из пореске пријаве, критеријума и елемената утврђених у складу са чланом 41. овог закона.

До доношења решења о утврђивању пореза за текућу годину, обвезници из става 1. овог члана дужни су да плаћају порез у висини обавезе која одговара износу пореза утврђеног решењем за претходну годину.

Годишњи порез на доходак грађана порески орган утврђује на основу података из пореске пријаве, пословних књига и других података који су од значаја за утврђивање пореске обавезе.”

Члан 55.

Члан 110. мења се и гласи:

„Члан 110.

Порези који се утврђују решењем пореског органа плаћају се у року од:

- 1) 15 дана по истеку сваког месеца - на паушално утврђен приход од самосталне делатности;
- 2) 15 дана од дана достављања решења о утврђивању годишњег пореза на доходак грађана.”

Члан 56.

Изнад члана 111. додаје се назив, а члан 111. мења се, тако да гласе:

„Начин утврђивања и доспелост пореза код самоопорезивања

Члан 111.

Предузетник који води пословне књиге дужан је да у складу са овим законом у пореској пријави обрачуна:

1) порез за порески период за који се пријава подноси (у даљем тексту: коначно обрачунати порез);

2) месечну аконтацију пореза за текући порески период.

Обвезник из става 1. овог члана висину месечне аконтације утврђује као једну дванаестину коначно обрачунатог пореза који не садржи порез на капиталне добитке.

Ако је обвезник из става 1. овог члана у пореском периоду обављао делатност краће од дванаест месеци висину месечне аконтације утврђује као количник коначно обрачунатог пореза који не садржи порез на капиталне добитке и броја месеци обављања делатности у претходном пореском периоду.

У случају из става 3. овог члана у број месеци обављања делатности урачунава се сваки месец у којем је обвезник обављао делатност без обзира на број дана обављања делатности у том месецу.

Ако је обвезник из става 1. овог члана аконтативно платио мање пореза од коначно обрачунатог пореза, дужан је да разлику уплати најкасније до подношења пореске пријаве.

Ако је обвезник из става 1. овог члана аконтативно платио више пореза од коначно обрачунатог пореза, више плаћени порез представља аконтацију за наредни период или се обвезнику враћа на његов захтев.

До утврђивања коначно обрачунатог пореза предузетник који води пословне књиге дужан је да плаћа порез у висини месечне аконтације утврђене за претходни порески период.

Ако је висина месечне аконтације утврђена на начин из ст. 2. до 4. овог члана већа, односно мања од месечне аконтације коју је платио у складу са ставом 7. овог члана, обвезник је дужан да месечну аконтацију за текући порески период увећа, односно умањи тако да збир плаћених аконтација од почетка до краја текућег пореског периода буде једнак као да је од почетка текућег пореског периода плаћао аконтације утврђене на начин из ст. 2. до 4. овог члана.

Обавеза плаћања увећане, односно умањене месечне аконтације из става 8. овог члана настаје у месецу који следи месец у којем је поднета пореска пријава.”

Члан 57.

Члан 112. мења се и гласи:

„Члан 112.

Предузетник који води пословне књиге који у току године започне обављање делатности висину месечне аконтације утврђује сходном применом члана 111. овог закона а на основу података из пореске пријаве коју подноси у складу са чланом 94. став 1. овог закона.

Ако у текућем пореском периоду дође до значајних промена у пословању, пореских инструмената или других околности које битно утичу на

висину месечне аконтације предузетник који води пословне књиге може, по подношењу пореске пријаве из члана 111. овог закона, поднети пореску пријаву са пореским билансом, у којој ће исказати податке од значаја за измену месечне аконтације и обрачунати њену висину, најкасније у року од 30 дана по истеку периода за који се саставља порески биланс.

Најкраћи период за који се саставља порески биланс из става 2. овог члана је месец дана.

Предузетник који води пословне књиге може започети плаћање аконтације у складу са пореском пријавом из става 2. овог члана за месец у коме је пријава поднета.”

Члан 58.

Члан 113. мења се и гласи:

„Члан 113.

Обвезник пореза на капитални добитак у пореској пријави исказује податке о цени оствареној преносом права, удела и хартија од вредности и њиховој набавној цени усклађеној у складу са овим законом, право на пореско ослобођење и утврђује висину пореске обавезе.

Ако је обвезник из става 1. овог члана стекао право на пореско ослобођење после подношења пореске пријаве, има право на повраћај плаћеног пореза које се остварује у складу са законом који уређује порески поступак и пореску администрацију.

Обвезник пореза који се у складу са овим законом утврђују самоопорезивањем, осим пореза из става 1. овог члана, у пореској пријави исказује податке о врсти и висини оствареног прихода и друге податке од значаја за утврђивање висине пореске обавезе, као и висину пореске обавезе утврђене у складу са овим законом у зависности од врсте прихода.”

Члан 59.

Члан 114. мења се и гласи:

„Члан 114.

Порези које у складу са овим законом обвезник утврђује самоопорезивањем плаћају се најкасније до истека рока за подношење пореске пријаве.”

Члан 60.

Чл. 115, 116, 117, 118. и 119. бришу се.

Члан 61.

Члан 157. мења се и гласи:

„Члан 157.

За порез по одбитку јемчи солидарно исплатилац прихода.

За порез на приходе од самосталне делатности јемче супсидијарно својом имовином сви пунолетни чланови домаћинства обвезника који у моменту настанка обавезе чине домаћинство обвезника у смислу члана 10. овог закона.

Лице које са или без накнаде преузме део или целокупну имовину којом предузетник обавља делатност јемчи солидарно за обавезе предузетника настале обављањем делатности пре преузимања имовине до висине вредности преузете имовине, а предузетник који престаје да обавља делатност дужан је да пре брисања из прописаног регистра измири све своје пореске обавезе настале током обављања делатности.”

Члан 62.

Чл. 158, 159, 160, 161. и 162. бришу се.

Члан 63.

У члану 166. став 1. тачка 1) брише се.

У ст. 3. и 4. речи: „5.000 до 50.000” замењују се речима: „10.000 до 100.000”.

Члан 64.

У члану 167. став 1. тачка 2) брише се.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) не састави порески биланс у прописаном року и на прописани начин, односно не поднесе га у прописаном року (члан 50. и члан 93);”

Тач. 7), 8), 9) и 10) бришу се.

У тачки 11) речи: „члан 112. и члан 118” замењују се речима: „члан 109. и члан 112”.

Тачка 12) мења се и гласи:

„12) у прописаном року не изврши уплату пореза на основу пореског биланса или разлику између аконтације коју је платио и пореза који је био дужан да плати по обавези обрачунатој у пореској пријави (члан 94. став 3, чл. 110. и 111. и члан 114).”

Члан 65.

У члану 168. став 1. тачка 1) брише се.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) не обрачуна и не уплати порез самоопорезивањем (члан 100а);”

У тачки 3) речи: „члан 112. и члан 118.” замењују се речима: „члан 112.”

Члан 66.

У чл. 18, 21в, 21г, 21д, 49, 50, 79, 97, 108, 108а и 108б, речи: „министар финансија”, односно речи: „министар надлежан за послове финансија”, замењују се речју: „министар”.

Члан 67.

Исплатиоци који су до дана почетка примене овог закона извршили исплату дела зараде, односно плате и накнаде зараде, односно плате обрачунавају и плаћају порез на зараде у складу са Законом о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12 и

114/12-УС) закључно са коначном исплатом те зараде, односно плате и накнаде зараде, односно плате.

Члан 68.

Одредбе овог закона које уређују утврђивање пореза самоопорезивањем примењиваће се од 1. јануара 2014. године.

Изузетно од става 1. овог члана од 1. јула 2013. године утврђивање пореза самоопорезивањем може да примени обвезник који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности који се определи да почев од 1. јула 2013. године исплаћује личну зараду као своје месечно лично примање из члана 22. став 2. овог закона и о томе до 1. јула 2013. године писаним путем обавести надлежни порески орган.

Члан 69.

Коначан обрачун пореза на стварне приходе од самосталне делатности за 2013. годину врши се у складу са одредбама овог закона.

Члан 70.

Одредбе овог закона којима се уређује паушално опорезивање примењиваће се на утврђивање обавезе почев за 2014. годину, осим одредбе члана 23. став 1. тачка 4) овог закона која се примењује од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 71.

На утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2013. годину примењују се одредбе овог закона.

Члан 72.

Прописи за извршавање овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 73.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се Законом постижу

Предложена законска решења имају следећа три основна циља:

1. Повећање хоризонталне и вертикалне праведности опорезивања дохотка грађана, односно начела да појединци једнаке економске снаге треба да снесу једнако пореско оптерећење, те да богатији појединци плаћају више пореза.

2. Смањење административних трошкова спровођења пореских обавеза, како за саме обвезнике, тако и за Пореску управу.

3. Усаглашавање и осавремењивање постојећих одредби у складу са променама других прописа, али и променама у изворима и облицима примања појединаца које су резултат промена у начину пословања наше привреде.

1) Најважније измене којима се подржава остваривање првог циља су:

а) Смањивање стопе пореза на зараде са 12% на 10% уз повећање неопорезивог износа са садашњих 8.776 динара на 11.000 динара месечно. Повећање неопорезивог износа које прати смањење стопе додатно смањује ефективно пореско оптерећење најнижих зарада, најчешћих у радно-интензивним индустријама, попут текстилне. Ефективно пореско оптерећење минималне зараде смањује се са 8,6% на 6,4%. Истовремено, овим путем, повећана је и посредна пореска прогресија која такође зависи од висине неопорезивог износа. Промена пореске стопе и неопорезивог износа код зарада повезана је са повећањем стопе доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање из зараде (са 11% на 13%) предложене изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање. На овај начин, смањена су пореска давања која, по дефиницији, не представљају основ за непосредно остваривање било којих права обвезника, док су повећања давања која обвезнику представљају непосредни основ за остваривање права на пензијско и инвалидско осигурање. Истовремено, промене стопе пореза на зараде и стопе доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, одмерене су тако да укупно дејство ових промена узетих заједно смањује укупно фискално оптерећење привреде, којој би се трошкови по овом основу на годишњем нивоу смањили за око 1,7 милијарди динара.

б) Увођење личне зараде предузетника који порез на доходак грађана плаћају на стварно остварен приход од самосталне делатности, као основице за порез на зараду и доприносе за обавезно социјално осигурање. Садашње решење, у случају када је основица и пореза и доприноса за предузетнике опорезива добит од самосталне делатности, ствара неоправдану разлику у висини пореског оптерећења између предузетника и власника привредног друштва. Наиме, део нето прихода од самосталне делатности предузетника по

својој економској суштини представља зараду, а део приход од капитала. Постојеће решење онемогућава пореско признавање ове разлике и целокупну добит предузетника третира као приход од рада. Тиме је онај део добити предузетника који представља приход од капитала вишеструко опорезован од упоредивог прихода власника привредног друштва. Номинална пореска стопа која се примењује на добит привредног друштва сада износи 15%, док на нето приход од самосталне делатности укупно фискално оптерећење (због доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на добит предузетника) износи 45,8%. Увођењем концепта личне зараде предузетника, овим обвезницима се омогућава да сами одреде који део њиховог нето прихода представља примање од рада на који плаћају порез и доприносе на зараду, као и сви остали обвезници пореза и доприноса на зараде, а који део представља добит на који се примењује стопа од 10%. Имајући у виду да се приходи физичког лица од дивиденде опорезују још једном код исплате дивиденде по номиналној стопи од 15%, а да приходи предузетника улазе у основицу годишњег пореза на доходак (уколико је збир свих његових прихода који се опорезују порезом на годишњи доходак изнад неопорезивог износа од три просечне годишње бруто зараде у Републици) који се плаћа по стопи од 10%, односно 15% (за део прихода изнад шест просечних бруто зарада), предложено решење би приближно уједначило пореско оптерећење које се плаћа на приходе из ова два извора.

в) Утврђивање прихода од издавања сопствених непокретности као прихода од капитала довело би до изједначавања пореског оптерећења на приходе који у суштинском економском смислу потичу из истог извора - од капитала. Према садашњем решењу приходи од издавања непокретности опорезују се по ефективној стопи од 16%, која је виша у односу на пореску стопу за друге приходе од капитала који се опорезују по номиналној стопи од 15% (ефективна је и нижа имајући у виду пореске кредите), што представља нарушавање начела хоризонталне пореске праведности. Стога је предложено, прво, да се приходи од издавања сопствених непокретности сврстају у приходе од капитала и друго, да висина ефективне пореске стопе износи 15% (стопа од 20% уз признавање 25% нормираних трошкова).

2) Најважнија измена која представља значајно административно унапређење, односно омогућава постизање другог основног циља предложеног Закона: смањење административних трошкова спровођења пореских обавеза, јесте увођење самоопорезивања као начина утврђивања пореске обавезе за већи круг обвезника.

Предложено је да се пореска обавеза утврђује самоопорезивањем:

- на приход од самосталне делатности за предузетника који води пословне књиге;

- на капиталне добитке;

- на приходе које исплаћује исплатилац који није правно лице или предузетник, и то: на приходе од ауторских права и права сродних ауторском праву и права индустријске својине; камате; приходе од издавања непокретности и давања у закуп покретних ствари; остале приходе;

- као и у свим случајевима у којима исплатилац прихода нема обавезу да обрачуна порез, када остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно организације, као и ако од нерезидентног исплатиоца остварује зараду по основу правила награђивања (опције на акције и др.).

Поред претходно наведених, измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана које би као резултат имале смањење трошкова спровођења пореских прописа су и:

- изузимање од обавезе плаћања пореза на друге приходе у случају када се исплата врши физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која су упућена код исплатиоца по налогу послодавца, у вези са делатношћу послодавца;

- изузимање од обавезе плаћања пореза на друге приходе дужника, када банка отпише потраживање према дужнику под условом да су трошкови утужења тог дужника већи од укупног износа потраживања банке од овог дужника;

- јасно законско дефинисање услова за настанак и престанак пореског резидентства обвезника.

3) Најбитније измене којима се постиже осавремењивање и усаглашавање постојећих законских одредби са другим прописима односе се на:

а) Увођење јасних правила за укључивање различитих облика исплате подстицајног дела зараде запосленима (бонуси, акције, опције на акције и други видови награђивања запослених) независно од тога да ли их исплаћује непосредно послодавац или лице повезано са послодавцем. Ова измена представља усаглашавање са развојем тржишта рада и система запошљавања радне снаге и све чешћом праксом да као подстицајни део зараде запослени добијају акције или друга слична права, не само непосредно од послодавца, већ и од привредног друштва које је власник привредног друштва у којем су запослени.

б) Повећање дозвољене вредности промета на који се може плаћати порез од самосталне делатности на паушално утврђен приход са 3.000.000 на 6.000.000 динара. Ова измена представља усаглашавање са прошлогодишњим изменама Закона о порезу на додату вредност којим је граница за обавезно евидентирање обвезника пореза на додату вредност подигнута са 4.000.000 на 8.000.000 динара.

в) Сужавање обима делатности којима се право на паушално опорезивање може признати. У том смислу, не може се признати право на паушално опорезивање предузетнику који обавља делатност из области правних послова, рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, послова пореског саветовања, рекламирања и истраживања тржишта, као и из области здравствене делатности. Овом изменом утврђују се врсте делатности по основу чијег обављања предузетник не би могао да оствари право на паушално опорезивање, а имајући у виду преваходно сврху постојања права на овакав вид опорезивања, који се, пре свега, огледа у томе да ценећи врсту делатности и обим и врсту посла, вођење пословних књига не би требало да представља несразмеран трошак предузетнику (нпр. делатност правних послова, рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, послова пореског саветовања).

г) Премије добровољног здравственог осигурања које послодавац плаћа за запослене - осигуранике, у складу са посебним прописима који уређују ту област, изузимају се из основице за опорезивање зараде до прописаног месечног неопорезивог износа. На овај начин, поред подстицаја развоју овог облика осигурања, одредбе закона дају прилику запосленима за слободан избор између уплата по основу акумулиране штедње за старост (добровољни пензијски допринос) или додатног здравственог осигурања.

д) Уведено је пореско ослобођење по основу капиталног добитка код исплата акумулираних средстава из добровољних пензијских фондова које се исплаћују сагласно закону који уређује ту област. Тиме се стварају услови да грађани буду мотивисани да издвајају средстава у оквиру система капитализоване штедње за старост, јер се порески третман овог вида штедње изједначава са пореским третманом штедње на динарске депозите (прописано пореско ослобођење на приход од камате на ове депозите).

Поред наведених усаглашавања, предложене измене доносе и терминолошка усаглашавања са већ спроведеним изменама других прописа.

У формалноправном смислу, садржај и рокови за подношење пореских пријава и плаћање пореске обавезе, усаглашавају се са предложеним изменама.

На крају, потребно је указати да у односу на порез на доходак грађана не постоје обавезујући прописи Европске уније са којима је потребно вршити усаглашавање.

- Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења закона

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11 и 93/12), уведе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на опорезивање прихода грађана и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

- Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама закона.

Уређивањем порескоправне материје законом, даје се допринос правној сигурности и обезбеђује доступност јавности у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предложена је измена члана 2. Закона о порезу на доходак грађана у циљу језичког побољшања текста.

Уз члан 2.

Предложено је да се измени члан 3. Закона о порезу на доходак грађана тако да би се стварни приходи од пољопривреде и шумарства, односно приходи од непокретности опорезивали као приходи од самосталне делатности, а приходи од непокретности као приходи од капитала, односно као остали приходи у зависности од тога да ли непокретности изнајмљује власник или лице које је купац.

Уз члан 3.

Предложено је да се измени члан 4. Закона о порезу на доходак грађана, тако да се на поједине врсте прихода из члана 3. овог закона порез на доходак грађана плаћа самоопорезивањем. По предложеном решењу, самоопорезивањем се порез утврђује и плаћа на приходе од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге, на капиталне добитке, на приходе које исплаћује исплатилац који није правно лице или предузетник, а то су приходи од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, камате, приходи од издавања непокретности и давања у закуп покретних ствари и други приходи из члана 85. Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 4.

Врши се прецизирање начина утврђивања резидентства физичког лица из члана 7. Закона о порезу на доходак грађана, у смислу одређивања дана боравка и напуштања територије Републике, пореске године која претходи и оној која следи години доласка у Републику, као и прецизирање стицања својства резидента Републике када је физичко лице из Републике упућено у другу државу ради обављања послова у дипломатском или конзуларном представништву Републике, односно обављања послова за Републику у међународним организацијама.

Уз члан 5.

Измене у члану 9. Закона о порезу на доходак грађана, којим је уређено пореско изизимање из дохотка, односе се на тач. 16), 22), 24) и 25).

Тачка 16) односи се на изузимање од опорезивања уплате доприноса за обавезно социјално осигурање које је привредно друштво дужно да плати за свог члана у складу са законом који уређује доприносе за обавезно социјално осигурање.

Тачка 22) измењена је ради прецизирања и усклађивања са прописима који уређују Војску Србије и област пољопривреде, с обзиром да су Законом о Војсци Србије („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09 и 101/10-др. закон), у члану 91. уређена новчана примања војника, ученика и кадета војношколских установа и лица на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире која одреди министар одбране.

Тачка 24) односи се на пореско изузимање премија, субвенција, регреса и других средстава која се у сврху подстицања развоја пољопривреде, из буџета Републике, Аутономне покрајине и локалне самоуправе плаћају, односно исплаћују на посебан наменски рачун носиоцу породичног пољопривредног газдинства.

У тачки 25) врши се прецизирање остваривања права на пореско изизимање по основу ПДВ надокнаде.

Поред ових измена, у ставу 2. врши се и термилошко усклађивање.

Уз члан 6.

Врши се измена члана 12а Закона о порезу на доходак грађана којим је уређено усклађивање динарских износа годишњим индексом потрошачких цена, у циљу усклађивања са предложеним изменама Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 7.

Предложена је измена члана 13. Закона о порезу на доходак грађана у смислу прописивања да се зарадом обухвате и исплаћене личне зараде предузетника, као и примања која запослени оствари од лица које се, у смислу Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02-др. закон, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11 и 119/12), сматра повезаним лицем са послодавцем, а која су у вези са радом физичког лица код послодавца. Чланом 59. Закона о порезу на добит правних лица прописано је да се лицем повезаним са обвезником сматра оно физичко или правно лице у чијим се односима са обвезником јавља могућност контроле над обвезником (у случају посредног или непосредног поседовања најмање 25% акција или удела) или значајнијег утицаја на пословне одлуке (поред случаја предвиђеног за контролу над обвезником, то је случај и када лице посредно или непосредно поседује најмање 25% гласова у обвезниковим органима управљања). Лицима повезаним са обвезником, према одредбама тог закона, сматрају се брачни или ванбрачни друг, потомци, усвојеници и потомци усвојеника, родитељи, усвојиоци, браћа и сестре и њихови потомци, дедови и бабе и њихови потомци, као и браћа и сестре и родитељи брачног или ванбрачног друга, као и лица које је са обвезником повезано на начин предвиђен у случају контроле над обвезником или значајнијег утицаја на пословне одлуке обвезника.

Уз члан 8.

У члану 14. Закона о порезу на доходак грађана, поред осталог, као вид погодности које се чине запосленом, уређује се опорезивање порезом на зараде акција које запослени добије од послодавца или са послодавцем повезаног лица на којима стиче право располагања у тренутку стицања, као и акција које запослени добије на основу правила награђивања (опције на акције и др.). За зараду у виду акција које запослени добије од послодавца или од са послодавцем повезаног лица и акција које запослени добије на основу правила награђивања од тих лица, основицу пореза на зараде представља тржишна вредност акција увећана за припадајуће обавезе из зараде у тренутку стицања права располагања над акцијама, а у случају куповине акција од послодавца или од са послодавцем повезаног лица по повлашћеној цени, основицу пореза на зараду чини разлика између тржишне цене тих акција у тренутку стицања и износа који је запослени платио.

Уз члан 9.

Предложена је измена члана 14а став 1. тачка 2) Закона о порезу на доходак грађана, као и прецизирање одредаба ст. 2. и 3. овог члана у смислу да се вредност примања запосленог по основу коришћења службеног возила и другог превозног средства у приватне сврхе и коришћења стамбених зграда које су у власништву послодавца или на располагању послодавца по основу закупа или по другом основу (примања запосленог која имају порески третман зараде) умањују за износ који је запослени платио за коришћење возила, односно за износ који је запослени платио на име закупнине.

Уз члан 10.

У члану 14б Закона о порезу на доходак грађана, у оквиру става 2, предложено је да се од опорезивања порезом на зараду, поред изузимања од опорезивања које је већ прописано овим чланом - за премију коју послодавац плаћа за све запослене код колективног осигурања од последица незгоде, укључујући осигурање од повреда на раду и професионалних обољења и колективног осигурања за случај тежих болести и хируршких интервенција и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд, који послодавац плаћа за запослене чланове добровољног пензијског фонда, изузме и премија добровољног здравственог осигурања, у складу са посебним прописима који

уређују наведене области, укупно до износа који је ослобођен од плаћања доприноса сагласно закону који уређује доприносе за обавезно социјално осигурање (5.214 динара).

Уз члан 11.

У члану 15а став 2. Закона о порезу на доходак грађана предложено је умањење основице пореза на зараду, тако што је повећан неопорезиви месечни износ (са 8.776 динара) на 11.000 динара.

Поред тога, врши се прецизирање начина утврђивања износа умањења зараде за лице које ради са непуним радним временом, лице које остварује пуно радно време код два или више послодаваца, као и за лице које остварује непуну радно време код два или више послодаваца.

Уз члан 12.

У члану 16. Закона о порезу на доходак грађана предложено је да се стопа пореза на зараде смањи са 12% на 10%.

Уз члан 13.

Овим чланом предложено је брисање члана 17. Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 14.

Предложена је измена члана 21а Закона о порезу на доходак грађана, у смислу да се не плаћа порез на зараде на премију за добровољно здравствено осигурање коју послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - осигураника укљученог у добровољно здравствено осигурање у земљи, у складу са законима који уређују добровољно здравствено осигурање и актима донетим за спровођење закона, као и на пензијски допринос у добровољни пензијски фонд који послодавац обуставља и плаћа из зараде запосленог - члана добровољног пензијског фонда, по закону који уређује добровољне пензијске фондове и пензијске планове. Предложено је да укупан износ који је предмет наведеног ослобођења збирно (по оба основа) не може бити већи од 5.214 динара месечно.

Уз члан 15.

Овим чланом предложено је брисање члана 21б Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 16.

Овим чланом предложено је брисање је Главе друге и одредаба чл. 22. до 30. Закона о порезу на доходак грађана које се односе на опорезивање прихода од пољопривреде и шумарства. Наведена измена се врши због тога што су приходи од пољопривреде и шумарства на стварни приход предмет опорезивања порезом на приходе од самосталне делатности, док се порез на катастарски приход укида.

Уз члан 17.

Врши се појашњење члана 31. Закона о порезу на доходак грађана, у смислу прецизирања да је приход од делатности пољопривреде и шумарства на стварни приход предмет опорезивања порезом на доходак грађана од самосталне делатности.

Уз члан 18.

Новододати став 2. члана 32. Закона о порезу на доходак грађана односи се на обвезника пореза на приходе од самосталне делатности по основу прихода од пољопривреде и шумарства. Обвезник тог пореза је физичко лице - носилац породичног пољопривредног газдинства који је уписан у регистар пољопривредних газдинстава у складу са прописима који уређују ту област.

Уз члан 19.

Поред правнотехничке редакције, предложено је брисање става 3. члана 33. Закона о порезу на доходак грађана чиме се врши се усклађивање са Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 99/11).

Уз члан 20.

Члан 35. Закона о порезу на доходак грађана односи се на исказивање у пореском билансу предузетника података о усклађивању прихода и расхода, утврђивању капиталних добитака и губитака и пореском третману губитака из ранијих година у складу са одребама Закона о порезу на добит правних лица. Предложено је да начин на који предузетници у пореском билансу исказују трансферне цене подзаконским актом ближе уреди министар.

Уз члан 21.

Предложена је измена члана 35а Закона о порезу на доходак грађана у циљу усклађивања са Законом о порезу на добит правних лица у погледу износа и начина признавања амортизације сталних средстава које је предузетник исказао као расход у својим пословним књигама.

Уз члан 22.

Врши се измена члана 37а Закона о порезу на доходак грађана у смислу да се, поред трошкова службеног путовања до износа из члана 18. став 1. тач. 2) до 4) Закона о порезу на доходак грађана, предузетницима признаје као расход у пореском билансу исплаћена лична зарада, као новчани износ који предузетник исплати и евидентира у пословним књигама као своје месечно лично примање, увећан за припадајуће обавезе из зараде.

Уз члан 23.

У оквиру члана 40. Закона о порезу на доходак грађана, којим се уређује паушално опорезивање предузетника, предложене су измене у ставу 2. овог члана, којим је предвиђено да се право на паушално опорезивање не може признати предузетницима који обављају делатност из области правних послова, рачуноводствених, књиговодствених и ревизорских послова, послова пореског саветовања, рекламирања и истраживања тржишта, као и из области здравствене делатности, при чему се предметне делатности опредељују у складу са прописима којима се уређује класификација делатности.

Поред тога, предложена је измена висине промета по основу пословања предузетника којим се опредељује право на паушално опорезивање, тако што је предложено да право на паушално опорезивање немају предузетници који у години која претходи години за коју се утврђује порез, односно чији је

планирани промет када почиње обављање делатности већи од 6.000.000 динара (уместо досадашњег износа од 3.000.000 динара). То значи да право на паушално опорезивање има предузетник чији укупан промет у години за коју се утврђује порез, односно чији планирани промет када почиње обављање делатности - није већи од 6.000.000 динара.

Уз члан 24.

Предлаже се измена става 1. члана 41. Закона о порезу на доходак грађана, који се односи на критеријуме и елементе за паушално опорезивање предузетника.

Уз члан 25.

Предлаже се измена члана 43. Закона о порезу на доходак грађана у циљу усклађивања са Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 99/11).

Уз члан 26.

Предложена је измена члана 61. Закона о порезу на доходак грађана којим је уређен предмет опорезивања порезом на приходе од капитала. Поред камате по основу зајма, штедних и других депозита и по основу дужничких и сличних хартија од вредности, дивиденди и учешћа у добити и приноса од инвестиционе јединице отвореног инвестиционог фонда, уведана је и нова категорија прихода од капитала - приход од издавања сопствених непокретности. Приход од издавања сопствених непокретности је закупнина у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавеза закупац, осим обавеза плаћања трошкова који су настали током закупа, а који зависе од обима потрошње закупца (као што су нпр. трошкови електричне енергије, телефона и сл.). Наведено је да се непокретностима сматрају земљиште и стамбене, пословне и друге зграде, станова, пословне просторије, гараже и други надземни и подземни грађевински објекти, односно њихови делови.

Уз члан 27.

Врши се измена члана 63. Закона о порезу на доходак грађана којим се уређује опорезиви приход од капитала. Опорезиви приход од капитала чини новчани или неновчани износ оствареног прихода. Ако се приход од капитала остварује у неновчаном облику, вредност тих прихода утврђује се према тржишној вредности права, добара, односно услуга на дан остваривања прихода. Опорезиви приход од капитала за приход од издавања сопствених непокретности чини бруто приход умањен за нормиране трошкове у висини од 25%, а уколико је он остварен изнајмљивањем станова, соба и постеља путницима и туристима за које је плаћена боравишна такса нормирани трошкови се признају у висини од 50% бруто прихода.

Уз члан 28.

Предложено је да се по стопи од 20% опорезује приход од издавања сопствених непокретности (што уз признавање нормираних трошкова даје ефективну пореску стопу од 15%, што одговара пореској стопи по којој се иначе опорезују приходи од капитала).

Уз члан 29.

Врши се правнотехничка корекција текста по основу већ постојећег пореског ослобођења на приходе од капитала на камату.

Уз члан 30.

Предложено је брисање Шесте главе и одредаба чл. 66. до 71. Закона о порезу на доходак грађана, које се односе на опорезивање прихода од непокретности, а у циљу усклађивања се осталим предложеним изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 31.

Прецизира се члан 72. Закона о порезу на доходак грађана, у смислу уређења појма капиталног добитка и капиталног губитка. У том смислу, капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона сматра се разлика између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове набавне цене, остварене преносом стварних права на непокретностима, ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине и удела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности, укључујући и инвестиционе јединице, осим инвестиционих јединица добровољних пензијских фондова.

Уз члан 32.

Предложеном изменом члана 72а Закона о порезу на доходак грађана уређује се изузимање од опорезивања порезом на капиталне добитке. Тако, капиталним добитком, односно губитком у смислу овог закона не сматра се разлика која је настала преносом права, удела и хартија од вредности у случају када су стечени наслеђем у првом наследном реду, када се пренос врши између брачних другова и крвних сродника у правој линији, код преноса који се врши између разведених брачних другова, а у непосредној је вези са разводом брака, као и када је обвезник права, удела и хартија од вредности која је пренео, пре преноса имао у свом власништву непрекидно најмање десет година.

Поред тога, капиталним добитком, односно губитком не сматра се разлика настала преносом дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република, Аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

Иначе, капитални добитак се не утврђује и не опорезује када је обвезник пренео право, удео или хартије од вредности које је пре преноса имао у свом власништву непрекидно најмање десет година.

Уз члан 33.

Врши се брисање става 5. члана 73. Закона о порезу на доходак грађана, којим је уређена продајна цена код повлачења акумулираних средстава из добровољног пензијског фонда, у циљу усклађивања са осталим изменама које се односе на капитални добитак.

Уз члан 34.

Прецизира се одредба члана 74. Закона о порезу на доходак грађана, која се иначе односи на уређивање набавне вредности за сврху утврђивања капиталног добитка код преноса непокретности коју је обвезник сам изградио, код преноса непокретности у изградњи, набавне вредности инвестиционе јединице, код хартија од вредности које је обвезник стекао куповином, а којима се тргује на регулисаном тржишту капитала у складу са законом који уређује тржиште капитала (с тим да ако у периоду од годину дана није било трговине том хартијом од вредности, набавном вредношћу сматра се најнижа забележена цена у години у којој је било трговања). Код хартија од вредности које је обвезник стекао куповином, а којима се не тргује на тржишту капитала, набавном вредношћу сматра се вредност коју обвезник документује као стварно плаћену, односно, ако то не учини, њена номинална вредност, а ако је реч о акцијама без номиналне вредности сразмерни део нето имовине друштва у моменту стицања.

Уз члан 35.

Предложено је брисање члана 79а Закона о порезу на доходак грађана који се односи на ослобођење од пореза на капитални добитак у случају када се повучена акумулирана средства по основу удела члана у нето имовини добровољног пензијског фонда уложе у куповину ануитета у друштву за осигурање, из разлога усклађивања са осталим изменама које се односе на капитални добитак.

Уз члан 36.

Врши се прецизирање члана 82. Закона о порезу на доходак грађана у циљу прецизирања утврђивања прихода од давања у закуп покретних ствари.

Уз члан 37.

Изменом члана 83. Закона о порезу на доходак грађана предложено је укидање ослобођења од опорезивања добитака од игара на срећу изнад неопорезивог износа од 11.000 динара.

Уз члан 38.

У оквиру члана 84. Закона о порезу на доходак грађана додат је став 4. којим се предвиђа индексирање износа уплаћених средстава по основу стицања инвестиционих јединица добровољног пензијског фонда из става 3. истог члана, годишњим индексом потрошачких цена од дана када се повучена акумулирана средства по основу удела члана у нето имовини добровољног пензијског фонда уложе у куповину ануитета у друштву за осигурање до дана исплате накнаде из осигурања лица.

Уз члан 39.

Предложеном изменом члана 85. Закона о порезу на доходак грађана, уређује се да осталим приходима физичког лица сматра се узимање из имовине и коришћење услуга привредног друштва од стране власника друштва за њихове приватне потребе; примања која, сагласно закону који уређује рад, оствари запослени по основу учешћа у добити оствареној у пословној години; као и приходи које оствари физичко лице издавањем непокретности које нису у његовом власништву (подзакуп), а по том основу не плаћа порез на стварни приход од самосталне делатности. Предложено је да се од плаћања пореза на друге приходе, до износа који је прописан чланом 18. тач. 2) до 4) Закона о порезу на доходак грађана, изузимају документоване накнаде трошкова службених путовања лицима која су упућена код исплатиоца по налогу послодавца, а у вези са делатношћу послодавца. Такође, предложено је да се порез на друге приходе не плаћа на приходе од пољопривреде и шумарства

физичког лица које доприносе за обавезно социјално осигурање плаћа по решењу у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, који нису опорезовани по другом основу или нису изузети од опорезивања или ослобођени плаћања пореза по овом закону.

Измене у ставу 5. овог члана односе се на изузимање од плаћања пореза на друге приходе за примања клијената банке када банка отпише потраживање према дужнику под прописаним условима, а изменом става 6. уређено је ослобођење од плаћања пореза на друге приходе у случају када дужник по основу уговора о поравнању који закључи са банком прода непокретност за коју је добио кредит, а средства остварена продајом те непокретности уплати банци на име враћања кредита.

Уз члан 40.

Сагласно измени члана 87. Закона о порезу на доходак грађана, обавезом плаћања годишњег пореза на доходак грађана обухваћени су, поред резидената за доходак остварен на територији Републике и у другој држави, и нерезиденти за доходак који остваре на територији Републике Србије.

Измењен је став 4. овог члана у смислу да се доходак који подлеже опорезивању годишњим порезом увећава за приход који, у календарској години за коју се утврђује годишњи порез, обвезник оствари по основу повраћаја доприноса за обавезно социјално осигурање.

Уз члан 41.

Предложена је измена назива четвртог дела који се односи на утврђивање и наплату пореза додавањем дела који се односи на подношење пореске пријаве.

Уз члан 42.

Изменом члана 92. Закона о порезу на доходак грађана, продужен је рок за подношење пореске пријаве за годишњи порез на доходак грађана са 15. марта на 15. мај.

Уз члан 43.

Предложена је измена члана 93. Закона о порезу на доходак грађана у циљу усаглашавања са осталим изменама.

Уз члан 44.

Предложене су измене члана 94. Закона о порезу на доходак грађана у смислу прописивања да предузетник, између осталог, у пореској пријави исказује и процену месечне аконтације. Прецизирано је да ако у току године престане, односно прекине обављање самосталне делатности, предузетник је дужан да поднесе пореску пријаву за утврђивање пореза у року од 30 дана од дана престанка, односно прекида обављања делатности.

Уз члан 45.

Измена члана 95. Закона о порезу на доходак грађана односи се на рокове за подношење пореске пријаве за пренос права по основу којег може настати капитални добитак или губитак, за приходе од издавања непокретности, приходе по основу давања у закуп покретних ствари и др.

Уз члан 46.

Предложене су измене члана 98. Закона о порезу на доходак у смислу да се пореска пријава за приходе од самосталне делатности подноси пореском органу на чијој територији обвезник има регистровано седиште, као и

усклађивање са осталим изменама у вези са приходима од непокретности и приходима од пољопривреде и шумарства.

Уз члан 47.

Врши се правнотехничко усаглашавање одредаба Закона о порезу на доходак.

Уз члан 48.

Предложено је да се по решењу надлежног пореског органа утврђује и плаћа порез на паушални приход од самосталне делатности и годишњи порез на доходак грађана.

Уз члан 49.

Новододатим чланом 100а Закона о порезу на доходак грађана, наводе се приходи на које се порез утврђује и плаћа самоопорезивањем, а то су: приходи од самосталне делатности предузетника који води пословне књиге, капитални добици, приходи које исплаћује исплатилац који није правно лице или предузетник (приходи од ауторских и сродних права и права индустријске својине, камате, приходи од издавања непокретности и давања у закуп покретних ствари и други приходи из члана 85. Закона о порезу на доходак грађана).

Такође, предложено је да ако исплатилац прихода нема обавезу да обрачуна порез, обавезу утврђивања пореза самоопорезивањем има и обвезник који остварује зараде и друге приходе у или из друге државе, код дипломатског или конзуларног представништва стране државе, односно међународне организације или код представника и службеника таквог представништва, односно организације, као и ако од нерезидентног исплатиоца остварује зараду по основу правила награђивања (опције на акције и др.).

Уз члан 50.

Предложена је измена наслова изнад члана 101. Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 51.

Члан 101а Закона о порезу на доходак грађана брише се, имајући у виду да су одредбе овог члана предложеним изменама и допунама постале део члана 15а Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 52.

Предложено је брисање члана 107. Закона о порезу на доходак грађана у циљу усаглашавања са осталим изменама.

Уз члан 53.

Изменом члана 107а Закона о порезу на доходак грађана омогућава се накнадно достављање потврде о резидентности надлежном пореском органу и признавања разлике између износа плаћеног и износа пореза за који би постојала обавеза плаћања да је обвезник у моменту исплате прихода располагао потврдом о резидентности, као више плаћеног пореза.

Уз члан 54.

Предложено је да се измени наслов изнад члана 109. и члан 109. Закона о порезу на доходак.

Уз члан 55.

Уређују се рокови за плаћање пореза на доходак грађана који се утврђују решењем надлежног пореског органа.

Уз члан 56.

Предложено је додавање наслова изнад члана 111. Закона о порезу на доходак грађана, као и измена члана 111. овог закона у смислу прописивања начина утврђивања коначне и аконтативне пореске обавезе у пореској пријави за предузетника који води пословне књиге за порески период за који се пријава подноси, као и обавеза плаћања тог пореза.

Уз члан 57.

Предложене су измене члана 112. Закона о порезу на доходак грађана у смислу прописивања начина одређивања месечне аконтације пореза за предузетника који води пословне књиге у случају када у току године започне обављање делатности, као и ако током године дође до значајнијих промена у његовом пословању.

Уз члан 58.

Измењеним чланом 113. Закона о порезу на доходак грађана уређује се које је податке обвезник пореза на капитални добитак дужан да искаже у пореској пријави у случају остваривања права на пореско ослобођење.

Уз члан 59.

Предлаже се да се порез који се утврђује самоопорезивањем плаћа у року за подношење пореске пријаве.

Уз члан 60.

Предложено је брисање одредаба чл. 115, 116, 117, 118. и 119. Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 61.

Предложена је измена члана 157. Закона о порезу на доходак грађана који се односи на институт јемства.

Уз члан 62.

Предложено је брисање одредаба чл. 158, 159, 160, 161. и 162. Закона о порезу на доходак грађана.

Уз чл. 63. до 65.

Предложено је усклађивање казних одредаба Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 66.

Предлаже се термилошко уједначавање у чл. 18, 21в, 21г, 21д, 49, 50, 79, 97, 108, 108а и 108б Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 67.

Уређује се да исплатиоци који су до дана почетка примене овог закона извршили исплату дела зараде, односно плате и накнаде зараде, односно плате обрачунавају и плаћају порез на зараде у складу са Законом о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12 и 114/12-УС) закључно са коначном исплатом те зараде, односно плате и накнаде зараде, односно плате.

Уз члан 68.

Предлаже се да се одредбе овог закона које уређују утврђивање пореза самоопорезивањем примењују од 1. јануара 2014. године, осим за обвезника који порез плаћа на стварни приход од самосталне делатности, а који се определи да почев од 1. јула 2013. године исплаћује личну зарату као своје месечно лично примање и о томе писаним путем обавести надлежни порески орган до 1. јула 2013. године.

Уз члан 69.

Предлаже се да се коначан обрачун пореза на стварне приходе од самосталне делатности за 2013. годину врши у складу са одредбама овог закона.

Уз члан 70.

Предлаже се да се одредбе овог закона које се односе на паушално опорезивање примењују на утврђивање обавезе почев за 2014. годину, осим одредбе која се односи на повећање износа укупног промета са 3.000.000 на 6.000.000 динара (као једног од услова за паушално опорезивање) за коју је предложена примена од дана ступања на снагу овог закона.

Уз члан 71.

Предлаже се да се на утврђивање годишњег пореза на доходак грађана за 2013. годину примењују одредбе овог закона.

Уз члан 72.

Наводи се да ће прописи за извршавање овог закона бити донети најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Уз члан 73.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласник Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење закона по хитном поступку, предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 20/12-пречишћен текст). Доношење Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана по хитном поступку неопходно је ради остваривања циљева фискалне консолидације Републике Србије.

VI. СТУПАЊЕ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Уставни основ за ступање на снагу Закона раније од осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, садржан је у члану 196. став 4. Устава Републике Србије.

Потребно је да Закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” јер постоје нарочито оправдани разлози фискалне природе да се што пре створе услови за смањење укупног фискалног оптерећења привреде, пореско растерећење прихода физичких лица по основу зараде превасходно кроз смањење ефективног пореског оптерећења најнижих зарада, најчешћих у радно-интензивним индустријама.

VII. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у Закону

Примена предложених решења би битно утицала на следеће обвезнике:

1) Предузетнике који порез на приходе од самосталне делатности плаћају на стваран приход - тако што им се укупно фискално оптерећење битно смањује како је објашњено у другом делу образложења. Ефекти ове измене неће имати негативан утицај на буџетске приходе, будући да је сада, између осталог и због постојећег високог фискалног оптерећења добити, просечна опорезива добит предузетника који воде пословне књиге мања од минималне основице за доприносе.

2) Предузетнике који су до сада имали право да порез плаћају на паушално утврђен приход, а ревизијом листе делатности за које се може одобрити ово право, ће морати да од 1. јануара 2014. године почну да воде пословне књиге. Имајући у виду да је реч о делатностима којима вођење књига не би требало да представља оптерећење, те да им вођење књига омогућава

да порез плаћају на стварни приход, ова измена не може се сматрати погоршањем њиховог положаја.

3) Грађане који су пријавили и плаћају порез на приходе од издавања непокретности којима се утврђивањем ових прихода као прихода од капитала смањује ефективно пореско оптерећење са 16% на 15%.

4) Остале предложене промене, које се односе на начин пријављивања и утврђивања пореских обавеза, одговарајућим обвезницима смањују административне трошкове.

5) Снижење стопе пореза на зараде и повећање неопорезивог износа, праћено повећањем доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање (предвиђено предлогом измена закона којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање), у целини узев смањене укупно фискално оптерећење зарада, а тиме и привреде.

2. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди

Предвиђено смањење пореске стопе на зараде праћено повећањем неопорезивог износа и повећањем стопе обавезног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, у целини узев, смањују укупно фискално оптерећење зарада и привреди смањују трошкове по овом основу на годишњем нивоу за око 1,7 милијарди динара.

Остале измене не стварају додатне трошкове ни грађанима ни привреди, напротив воде смањењу њихових трошкова при спровођењу, односно поштовању пореских прописа.

3. Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он стварати

Предложена решења не стварају трошкове ни грађанима ни привреди.

4. Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Имајући у виду измене које се односе на опорезивање предузетника којима је смањено ефективно фискално оптерећење и уведено самоопорезивање као начин утврђивања пореза који изазива ниже административне трошкове, предложена законска решења имају позитиван утицај на samozapošljavanje као облик регистроване делатности стварајући повољну климу за овај начин пословања.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

Током рада на предложеним решењима организована је јавна трибина у организацији Министарства финансија и привреде и Српског фискалног друштва. На овој јавној трибини која је одржана 21. марта 2013. године, на Правном факултету Универзитета у Београду, представљена су и расправљана предложена решења. У расправи је највише пажње посвећено: институту резидентства Републике Србије, питању опорезивања прихода од издавања сопствених непокретности, опорезивању прихода предузетника, посебно по основу личне зараде предузетника. У раду јавне трибине учешће су узели поред чланова Српског фискалног друштва и велики број представника реалног сектора, консултантских кућа, државних органа и академских институција. Након веома исцрпне и конструктивне дискусије о наведеним темама, учесници су подржали предложена решења.

Поред тога, овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове, од којих су неки уграђени у овај закон.

6. Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Министарство финансија и привреде надлежно је за спровођење Закона, за његову уједначену примену на територији Републике, као и за давање мишљења у његовој примени.

Посебно истичемо да Министарство финансија и привреде, периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и приступ информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем Закона.